

אצבע? יד שלמה!

Category: חגים, שבועות

דוד לוי הגיע בעשר אצבעותיו לתפקידים החשובים ביותר בישראל, אך מעולם לא שכח מאין בא ונשאר יהודי מאמין וגאה.

גאון יעקב

גיימס בייקר, מזכיר המדינה של ארה"ב שכיהן בתקופת נשיאותו של בוש (האב) לא היה ידידותי לישראל, וזה בלשון המעטה. הוא הכריח את ישראל להסכים לוותורים שסיכנו את בטחון העם היושב בציון.

בשנת 1990 הגיע לווינגטון שר החוץ ישראלי שזה עתה התמנה לראשונה לתפקיד ביחד עם כל פמלייתו כדי להיפגש עם מזכיר המדינה.

בשבת לפני אותה פגישה מכרעת, בהתוועדות הרבי הזכיר שמישהו מגיע עכשיו לפגישה עם שלטונות ארה"ב והוא צריך לעמוד בתוקף על ענייני ארץ ישראל ולא לוותר. שני חסידים שהיתה להם הכרות עם מר דוד לוי החליטו להעביר לו את המסר, למחרת הם המתינו לו שעות רבות בלובי של המלון בו הוא התאכסן. כשהוא יצא מחדרו הוא זיהה אותם וניגש אליהם, הם חזרו בפניו את דברי הרבי.

למחרת בפגישה עם מזכיר המדינה, מר בייקר הגיש לו רשימת דרישות כתובה של ארה"ב לעצירת כל מיני פעולות בשטחים. השר פנה אליו בתוקף ואמר לו: "כידוע לך אני נציג של מדינה עצמאית ובכלל, אם רצית להגיש לי מכתב כזה היית צריך לשלוח בפקס, ולא להזמינני עד לכאן!". הוא קם בסערת רוחות ואמר לפמליה שלו "אנו חוזרים בחזרה!". השר בייקר קם מיד אחריו התנצל וביקש להגיש לו שתיה, ומאז הוא הבין עם מי יש לו עסק. לבסוף הם הפכו לחברים.

אותו השר היה דוד לוי.

לימים מר לוי סיפר לידידיו החבדניקים שהמסר הזה מהרבי נתן לו את האומץ להגן בתוקף על ארץ ישראל בפני מזכיר המדינה האמריקאי.

מבית הכלא למשרד החוץ

דוד לוי נולד במרוקו, בגיל תשע עשרה הוא עלה לארץ ביחד עם הוריו וכל בני משפחתו והם נשלחו לבית שאן. החיים בבית שאן בסוף שנות החמישים היו קשים מאוד עבור עולים חדשים,

והם לא יכלו למצוא עבודה קבועה. דוד עבד בכל מיני עבודות מזדמנות, לבינתיים התחתן ונולדה לו בתו הבכורה, ואז הוא לא הצליח למצוא עבודה בכלל. לאחר תקופת אבטלה ארוכה הוא התפרץ ללשכת העבודה התפרע ועקר בה דלת. המשטרה עצרה אותו והוא ישב שנים עשר ימים בכלא. הוא מספר שבמשך כל תקופת ישיבתו בכלא הוא לא התגלח, הוא רצה שיהיו לו פני אבל, וכשהוא היה מסתכל בראי בשירותים של תא המעצר היו דמעות זולגות מעיניו. הוא בכה על האכזריות של החיים. כל הימים הללו חזרה לנגד עיניו תמונה אחת, היום שבו הם עזבו את מרוקו עם כל כך הרבה אהבה לארץ ישראל, עם הרבה אמונה ותקווה. עמדה לנגד עיניו גם תמונת הימים הרבים שקדמו ליציאה ממרוקו, הוא נזכר בליל הסדר בימים שבהם אביו היה זקוף קומה וגאה, הימים בהם שררה השמחה במעונם.

ואז בשלב מסוים הוא הפסיק לבכות, וחדל מלרחם על עצמו. הוא התחיל לחשוב מה הוא יכול לעשות כדי לשנות לא רק את מצבו שלו אלא גם את מצבם של אלה שגורלם זהה לגורל משפחתו. הוא הבין שהפיכת שולחנות בלשכת העבודה אינה הדרך, זהו מסלול שמוליך לבית הסוהר. אלא עליו למצוא את הדרך שתוליך אותו אל עמדות השפעה שבהן ניתן לשנות דברים מן השורש.

הרגע הזה היה נקודת מפנה בחייו. הוא יצא מהכלא אדם אחר, מצא עבודה כפועל בנין, ואז הוא רץ לבחירות למועצת בית שאן ונבחר כנציג במועצה. עד מהרה הוא מונה לסגן ראש המועצה המקומית של בית שאן, ומשם התחילה קריירה פוליטית שהובילה אותו לארבעים שנה בכנסת ומתוכם עשרים ותשע שנים בתור שר בממשלה, בין היתר במשרד החוץ. אבל מה שיותר חשוב זה שהוא הפך לנציג של 'ישראל השנייה', של כל אותם עולים שלא התאקלמו בישראל, שחיו בשכונות מצוקה ועוני. הוא היה לפה לכל מי שלא היה לו פה. הוא אכן נלחם עבור העניים והמסכנים ויצר את פרויקט "שיקום השכונות" כדי לשקם את שכונות המצוקה בישראל שהיו מקור לפשע, עוני וסבל.

יד השם

במשך כל אותם שנים, אפילו כששימש כשר חוץ הוא מעולם לא שכח מאיפה הוא בא. הוא מעולם לא עזב את בית שאן, ותמיד מתי שהייתה לו הזדמנות הוא חזר לביתו וחבריו. בנסיעות שלו לחו"ל הוא מעולם לא התעניין באיזה מלון הוא ישהה, הדאגה היחידה שלו הייתה להבטיח שיהיה שם אוכל כשר.

הוא אדם שנוהג ללכת להתפלל בבית הכנסת בכל שבת. פעם כשהוא כיהן כשר החוץ הוא צעד מבית הכנסת בשבת בצהריים ביחד עם האחייך שלו, לידו צעדו שומרי ראש וניידת משטרה ליוותה אותו וכו'. הוא פנה לאחייך הצעיר שזה עתה סיים את השירות הצבאי ואמר לו: "אתה רואה את כל הפמליה הזאת מאחורי? אלה שומרים על שר החוץ של ישראל, לא על דוד לוי. לעולם אל תשכח מאיפה באת!".

באותו ביקור, הוא הגיע ל-770 והוא זכה לפגוש את הרבי ביום ראשון בעת חלוקת הדולרים. הרבי קיבלו בחמימות רבה. לוי אמר לרבי שהעובדה שבאותם ימים עלו עשרים אלף עולים מברית המועצות לארץ ישראל היא נס שרק אנשים מאמינים יכולים להבין, שכן הייתה לכך התנגדות חזקה מצד אויבי ישראל, ושהיום היהודים המאמינים אומרים שללא כל ספק זו הייתה אצבע אלוקים. הרבי התערב בדבריו ואמר בחיך: "לא רק אצבע אלא יד שלמה! חמישה פעמים ככה!". הרבי ברכו "יארץ ימים על ממלכתו".

תפילה לדוד או תפילה לעני?

אנו מתקרבים לחג השבועות בו נולד ונפטר דוד המלך בגיל שבעים שנה. מעניין ששמו של דוד המלך מוזכר בתנ"ך יותר מכל דמות תנכ"ת אחרת. שמו של דוד מוזכר בתנ"ך 1023 פעמים! זאת לעומת משה שמוזכר רק 770 פעמים. אחריו מגיע שאול (407) ושלמה (293).

דוד נקרא "נעים זמירות ישראל", הוא חיבר את ספר התהילים שהוא סידור התפילה הראשון והאולטימטיבי של עם ישראל. בספר תהילים אנו מוצאים פרקים שמתחילים במילים "תפילה למשה" ישנם שמתחילים "תפילה לדוד" וישנו גם "תפילה לעני", משה, דוד והעני, מסמלים שלשה דרגות בתפילה שהיא תוקנה כנגד הקורבנות.

בזמן שבית המקדש היה קיים לא כולם היו מביאים את אותו קרבן. אדם עשיר שיכול להרשות לעצמו קרבן יקר היה עליו להביא שור, כבש או עז. מישהו מהמעמד הבינוני שהוא לא עשיר ולא עני עליו להביא עוף בתור קרבן, תור או בן יונה, ומי שהוא עני יכול היה להסתפק בקצת סולת, שמן ולבונה. ולא רק שקרבנו מקובל אצל הקב"ה כמו קרבנו של העשיר אלא אדרבה, קרבנו של העני חביב יותר, כמו שרש"י אומר על הפסוק "נפש כי תקריב" לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה, עני, אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו" (ויקרא ב, א). בגלל שהעני לוקח ממש מהאוכל שלו או של הילדים שלו ומביא את זה בתור קרבן, הקב"ה מחשיב את זה כאילו הוא הקריב את "חיי נפשו".

כיום שאין לנו בית המקדש, אומרים חז"ל ש"תפילות כנגד תמידין תקנום" (ברכות כו, ב) וכמו שבקרבנות ישנם שלוש דרגות, ישנם גם שלושה דרגות בתפילה.

"תפילה למשה" היא תפילת העשיר. משה הוא זה שנתן לנו את התורה שנקראת "תורת משה", "תפילה למשה", זה מסמל את היהודי שהוא תלמיד חכם, לומד תורה ומקיים מצוות שהוא עשיר מבחינה רוחנית והוא מרגיש טוב עם עצמו.

"תפילה לדוד" זוהי תפילה של איש האמצע. זה מסמל את היהודי שתורה זה לא הצד החזק שלו, אבל הוא יודע להתפלל והוא אכן מתפלל בכוונה. הוא לא "עשיר" אבל הוא איפשהו באמצע.

לאחריו מגיע ה"תפילה לעני" העני הרוחני, זה אותו יהודי שמעולם לא לימדו אותו להתפלל

וכשהוא מגיע ביום כיפור לבית הכנסת הוא רק עומד שם ביחד עם הציבור אבל לא באמת קורא את התפילה מהמחזור.

הרבי מביא מהזהר שהתפילות של העשיר ואיש האמצע נענות אצל הקב"ה רק מתי שמגיעה התפילה לעני. דווקא העני הוא זה שמצליח לבקוע את הרקיע ובזכותו מתקבלות התפילות של העשירים יותר. (וכפי שרואים בחוש, שדווקא אותו יהודי שמגיע פעם בשנה לבית כנסת מתרגש הרבה יותר מהתפילה ומהמעמד מאשר אלו שבאים כל שבת לבית הכנסת). הביטול והשפלות שב"תפילה לעני" מעלים את כל שאר התפילות (תו"מ טז, עמ' 73).

ויש לומר, שלכן התפילות ביום כיפור מתקבלות בנקל יותר, כי אז באים כל אותם יהודים שהתפילה שלהם היא זו שבוקעת רקיעים ובזכותם התפילות שלנו גם הם מתקבלות.